

DN-Odder

2019 - Vi har sat en del aftryk - endnu et år med høj aktivitet

Man kan sikkert beskyldte DN-Odder for mangt og meget. Men næppe for at ligge på den lade side, for 2019 har været endnu et år med høj aktivitet. Vi har arrangeret ture, deltaget i store arrangementer, udført lobbyarbejde og efter bedste evne forsøgt at være naturens vagthund. Vi får i løbet af et år et sted mellem 50 og 70 henvendelser om stort og småt - dem er vi glade for, for de vidner om, at mange interesserer sig for den lokale natur. DN-Odder har 684 medlemmer.

Til vores glæde har Odder Kommune besluttet at udarbejde en plan for bedre biodiversitet. Den blev skudt i gang med et offentligt møde i Pakhuset, hvor langt over 100 mødte op, så interessen fejler ikke noget. Vi brugte i foråret meget tid og mange kræfter på at komme med ideer til den kommende biodiversitetsplan, det blev til 11 sider med masser af konkrete forslag, og nu håber vi naturligvis, at flest muligt bliver realiseret. At kommunen ansatte en medarbejder, Tanja Marie Asp til at fremme biodiversiteten, ser vi som et godt tegn, også selv om hun er ansat i en tidsbegrænset stilling.

Også "Praksis for forvaltning af grøftkanter" har vi brugt meget tid på. Kommunens praksis skulle revideres, og det lykkedes os faktisk at sætte flere gode aftryk på den plan, der trådte i kraft i august, bl.a. er tidspunktet for forårsslåningen blevet udskudt til gavn for floraen. Byrådsmedlem Kresten Bjerre bakkede i MTK-udvalget op om mange af vores forslag - en stor tak for det.

Med den nye grøftkantsplan er det ikke længere muligt at få dispensation til selv at slå grøftkanterne. Det kunne man i den tidligere plan, og i 2014 fik Aakær Gods til vores store undren fem års dispensation. Den udløb midt i juli i år, og det markerede vi med et læserbrev i avisen og et opslag på Facebook.

I Økologiens Have blev et LAR-projekt indviet midt i maj. LAR står for Lokal Anvendelse af Regnvand, og projektet har været meget længe undervejs. Vores aftryk er en folder "Hold på vandet" med baggrundsviden og gode råd til at tage vare på de stadig stigende mængder af regnvand.

I foråret udgav vi tre nye turfoldere, en om Kyststien ved Hou, en om stien langs fjorden ved Sondrup Strand og en om Stampmølle dalen. Samtidig genudgav vi de 12 gamle foldere, nu i opdaterede udgaver. Mange henter folderne på Biblioteket, som vi løbende har forsynet med nye foldere. En stor tak til Velux Fonden, som har betalt genudgivelsen og de tre nye foldere.

Da Renosyd sendte en ny affaldsplan i høring, læste og kommenterede vi den. Det var der ikke så mange, der gjorde, faktisk fik Renosyd kun 12 høringsvar, men vi fik en fin tilbagemelding og besked om, at Renosyd skærpede et enkelt punkt efter forslag fra DN-Odder.

Den aftale, som Danmarks Naturfredningsforening har indgået med de fleste danske kommuner om at mindste CO2-udslippet med to procent årligt, virker, og i Odder Kommune lykkedes det endda at mindske udslippet med hele 3,6 % i 2018, det senest opgjorte år. Det er flot, og det undrer os, at kommunen ikke bryster sig mere over indsatsen.

Et helt konkret aftryk har vi sat sammen med kunstneren Vibeke Rønsbo. Hun henvendte sig med en idé til et kunstprojekt, hvor man kunne hænge små mærkesedler op i naturen med et personligt budskab på den ene side og budskabet "Til låns" på den anden side, en erkendelse af, at vi låner naturen. Vi fik af Fredningsnævnet lov til at gennemføre projektet i Stampmølle dalen, så nu hænger der cirka 200 budskaber i dalen, de fleste ophængt af skoleelever, men også en del af deltagere på Naturens Dag i september.

I foråret henvendte en borger sig for at gøre opmærksom på en fin lavvandet sø, der var opstået i den nordlige ende af Bendixminde-udstykningsen i Odder. Der var et rigt fugleliv i og omkring søen, som vi derfor gjorde kommunen opmærksom på. Søen ligger akkurat, hvor der skal anlægges en vej, og i første omgang kaldte kommunen den blot for en "temporær vandansamling", men senere erkendte forvaltningen, at søen faktisk var vokset ind i en beskyttelse. Vi måtte på den anden side erkende, at søen ville få meget svære vilkår, når der

blev bygget omkring den, så nu har vi accepteret, at der anlægges en 850 kvadratmeter stor erstatningssø et andet sted i den store udstykning.

Kommunens direktion på besøg i Havets Husvogn, her kommunaldirektør Henning Haahr

Havets Husvogn - og en fredelig protest

Nogle aktiviteter er blevet en årlig tradition, det gælder fx affaldsindsamlingen, hvor vi efterhånden også har god opbakning i oplandet. Årensningen er ikke noget tilløbsstykke, så det er mest bestyrelsen, der trækker i waders - og hvert år fisker ganske meget affald op. For Fulde Sejl holdes i Norsminde i pinsen, i år i så meget blæst, at vores telt nær var lettet, en situation som fotografen fra Horsens Folkeblad fangede ganske flot. Vi havde som vanligt også en stand på Kræmmermarkedet og på Grøn Festival i Økologiens Have, begge steder får vi dagens løb snakket med en masse mennesker.

Ligesom i 2018 havde vi i sommerferien en "Havets Husvogn", i år med en bedre placering nær den badebro, der tilhører Egmont Højskolen. Willy Johansen fra Hou tilbragte meget tid i vognen, men også Else Jørgensen og Keld Jørgensen lagde mange kræfter i projektet. I Havets Husvogn kan man blive klogere på livet i havet, vi råder bl.a. over flere mikroskoper og - takket være en bevilling fra Grønt Guld - nu også en skærm, der kan tilkobles et mikroskop, så man tydeligt kan studere sine fund.

I januar deltog op mod 80 mennesker i en fredelig protestmarch fra Torvet til Stampmøllen, anledningen var Dansk Folkepartis forslag om at fratage DN retten til at rejse fredningssager. Ingen andre parter støttede forslaget, der derfor led en stille død.

Som noget nyt stillede vi i år op, da kommunen indbød os til nogle "havadage" på Torvet i Odder, og i slutningen af august var vi med til at arrangere en bioblitz ved Sondrup Strand sammen med kommunen. Under en bioblitz indsamler og artsbestemmer man flest mulige insekter, planter m.m. Vores bioblitz blev bl.a. fulgt af elever fra Filmskolen. Den bragte os også i radioen.

Henvendelser om stort og småt

"Vokser der krægeblommer nogen steder i kommunen", lød et af de spørgsmål vi har fået i årets løb - og det var faktisk svært at svare på. Andre har henvendt sig om en beskadiget grævlingegrav, de invasive mårhunde, en såret musvåge eller en nedlagt markvej ved Hundslund, en sag som i øvrigt endte med, at ejerne genskabte vejen. Det er tit gennem henvendelser, vi bliver gjort opmærksomme på et problem, fx når der (igen) fældes ulovligt for at sikre udsigten til havet i Hou, eller når der pludselig står et skydetårn i en fredning eller der - helt aktuelt - foretages store indgreb i naturen ved Kanalhuset nær Horsens Fjord, et område, der ellers burde være det bedst beskyttede i hele kommunen.

Planerne om en 42 meter høj mobilmast på boldbanen ved Skovbakken førte til flere henvendelser, og sagen er ikke afsluttet. Kunstneren Ole Grøn gjorde os i foråret opmærksom på et overset problem: Store mængder beton og asfalt på stranden ved Rude. Vi gik en aftentur med ham og måtte konstatere, at problemet er både stort, tungt og ret uhåndterligt. Ved Rude har vi holdt møde med grundejere, der er kedede af, at et stykke skov skal fældes for at give plads til tre sommerhuse. Vores indsigelse blev ikke fulgt.

Fire efterskolepiger fra Aarhus Efterskole lavede eksamensprojekt ved at indsamle og beskrive det affald, de fandt på fire dages vandring langs vores kyster. Vi bakkede dem op og blev noget rystede over de flere tusind stykker affald, de fandt.

Lige nu er en jordbrugstekniker-studerende, Anja Marie Karottki, ved at skrive bachelor-projekt om fredningen af Stampmølle dalen og sikring af en grøn kile, vi håber det kan medvirke til at få en plejeplan for den fredede dal, noget vi har efterlyst i årevis.

En stor del af bestyrelsen var med, da godsejer John Tesdorpf i forsommeren inviterede os til dialogmøde på Rathlousdal, vi er ikke altid enige, men vi fik en god snak. Det samme kan man sige om et møde Else Jørgensen og Ib Salomon holdt med Leo Kristoffersen, leder af Vej & Park, eller som det hedder nu - Fælles drift og service. Vi diskuterede bl.a. fældninger, grøftekanter og vintersaltning (et område hvor kommunen i øvrigt gør meget for at mindske belastningen).

De Radikale i Odder holdt i juni en naturhøring på Centralhotellet, hvor DN-formand Ib Salomon diskuterede med formanden for MTK-udvalget, Ole Lyngby Pedersen - det blev til en noget spredt fægning, lød det bagefter."

Spørgsmål om skovrejsning

Vi udfører gerne lobbyarbejde, så da byrådet i juni henlagde byrådsmødet til Boulstrup Forsamlingshus, stillede næstformand Jørgen Pedersen spørgsmål til byrådet om den manglende skovrejsning ved netop Boulstrup. Vi fik nogle nye oplysninger ud af svarene og fik samtidig sat fokus på sagen. Men nogen skov i området er der fortsat ikke udsigt til.

Vi deltager i en række fora - næstformand Jørgen Pedersen er med i Grønt Råd, bestyrelsesmedlem Else Jørgensen er med i Hundeskovens bestyrelse, mens Keld Jørgensen repræsenterer DN i Krydsfelt Norsminde. Desuden er vi repræsenteret i Sti-koordineringsgruppen og er med i Byfornyelsesrådet. I flere sammenhænge har vi samarbejdet med naturvejleder Ole Sørensen fra Odder Museum, og vi prøver så vidt muligt at være med, når Fredningsnævnet har lokale besigtigelser, vi var fx med, da der blev drøftet klimasikring ved at tillade fremtidige oversvømmelser i udvalgte områder vest for Odder.

Nogle opgaver er lidt specielle - formand Ib Salomon blev fx spurgt, om han ville besøge en af Odders børnehaver for at fortælle en gruppe 4-årige om affald i naturen. Det blev en fin oplevelse.

Det blev det også, da Hundeskoven i oktober lagde jord til den helt store træplantningsdag, hvor over 100 skolebørn plantede op mod 2000 træer. Else Jørgensen havde som bestyrelsesmedlem i Hundeskoven været med til at forberede projektet.

Sager i høring

Vi får en række sager til høring, og nogle kommenterer vi. Søparken i Hou finder vi fx alt for urban, mens vi bakker op om de nye høfder ved Hou, fordi Kyststien ellers vil skylle væk gang på gang. I Boulstrup blev der holdt et offentligt møde om oprensningen af renserrunden, vi var godt repræsenteret og blev overbevist om, at Region Midtjylland her gør et godt stykke arbejde.

I Odder Kommune er der ganske mange minivådområder og endnu flere er på vej, faktisk er vi noget af en pionerkommune på det felt. Minivådområderne er ganske effektive til at fjerne kvælstof og til dels også fosfor fra det drænvand, der tilføres, så vi er positive - men samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, at de ikke kan stå alene som virkemidler, der skal langt mere til for at få tilførslen af næringsstoffer så langt ned, at både fjordene og havet opnår "god økologisk tilstand" som EU's mål lyder.

Også trælse sager

Der har også været trælse ting - efter mere end to års sagsbehandlingstid nåede Planklagenævnet frem til, at Odder Kommune havde lov til at lave en lokalplan for bare ét sommerhus på "Knolden" ved Rude Strand. Vi havde sammen med grundejere og "Knoldens Venner" klaget over afgørelsen, fordi vi mente (og stadig mener) at kommunen alene gav lov til sommerhuset for at undgå et erstatningskrav på 4,2 mio. kr.

I forbindelse med anlægget af den nye cykelsti mellem Ørting og Gylling havde vi foreslået et forsøg med afskrælning af mulden, så der ville opstå en næringsfattig vejkanter til gavn for floraen. Forsøget blev optaget i kommunens nye plejeplan for vejkanter, men da det kom til stykket, blev forsøget opgivet "på grund af vejtekniske og økonomiske forhold", som kommunen noget kryptisk skriver til os.

Den nye mountainbike-bane i Bisgårdskoven har også voldt mange kvaler. Vi gik positivt med i planlægningen, men banen er ikke blevet som beskrevet i planerne og på kortene. Den er blevet belagt med granitskærver (der var givet lov til en grusbane), den er blevet omlagt og forlænget, og det har knebet med at overholde spillereglerne, fx at banen ikke må bruges i maj af hensyn til skovens dyreliv. Det grundlæggende problem er nok, at skoven er for lille til en MTB-bane.

En rekreativ sti til Assedrup og Norsminde har været en del af kommuneplanen i snart mange år, men den kræver frivillige lodsejere og én vil ikke være med. Det er surt, men nu lader det til, at kommunen i 2020 prøver en ny strategi. Vi krydser fingre.

Havet har det rigtig skidt

En anden, og stor bekymring, er tilstanden i havet langs vores kyster. Sidst på året 2018 var der en voldsom algeopblomstring, og i efteråret 2019 har kystvandet ud mod Kattegat i perioder haft konsistens som fed øllebrød, og bundfisk er der ingen af, fortæller Keld Jørgensen, der er medlem af DN-Odders bestyrelse. I de mere end 40 år han har boet ved Dyngby Strand, har han ikke oplevet så dårlig en vandkvalitet.

I Horsens Fjord udføres der forsøg med at udplante ålegræs, og det er godt. Men der er givetvis brug for en langt mere omfattende indsats, både i fjorden og langs den kyst, der er kommunens vigtigste turist-aktiv.

Årets ture

Vi har arrangeret en del ture i årets løb, sammenlagt har de haft op mod 200 deltagere. Årets første tur var et aftenbesøg på Brandbygegaard, hvor vi bl.a. så den store, nyanlagte sø. Senere fulgte en tur til de ret ukendte fuglereservater ved Tudsdamvej, Nyskov-Quistorffs reservater, en Kystvandring sammen med Hjerteforeningen, i år ved Sondrup Strand. Som noget nyt havde vi en "Kratluskertur" til lidt gemte og glemte grønne områder i Odders Vestby, i juni vadede en stor gruppe gennem fjordvandet over til Vorsø, hvor vi fik en fin rundvisning, og her i efteråret har vi haft en flagermusetur, en tur til Fredhaveskoven nord for Odder samt en svampetur - vi havde sat et loft på 25 deltagere, men vi kunne have været mindst dobbelt så mange.

Facebook, nyhedsbreve og læserbreve

Rigtig mange - og faktisk flere og flere - følger DN-Odder på Facebook, de fleste opslag når ud til nogle hundrede, men en gang imellem bliver et opslag delt så ofte, at vi når langt over 1000. Tre gange i årets løb har vi udsendt et nyhedsbrev, op mod 800 modtager det på mail.

Vi sender også både pressemeddelelser og undertiden læserbreve til de lokale medier, og som regel bliver de bragt - nogle gange henvender avisen sig efterfølgende, så det i stedet bliver til en artikel. Men i hvert fald tak til de lokale medier som er med til at gøre vores arbejde synligt.

Lidt om 2020

Også 2020 tegner til at blive et travlt år. I løbet af vinteren vil vi arrangere et debattmøde om Kattegat-forbindelsen, som stærke økonomiske kræfter arbejder på at gøre til virkelighed - med enorme konsekvenser for vores lille kommune. Vi gætter også på, at der bliver en del debat om den undersøgelse Orbicon har lavet om mulighederne for igen at gøre Kysing Fjord til en fjord. Undersøgelsen offentliggøres her i november.

Vi vil også følge planerne om at udråbe en Naturpark Horsens Fjord, foreløbig er det vist mest en snak på borgmesterniveau, men får Naturparken et reelt indhold, bakker vi naturligvis op. Sammen med Økologiens Have inviterer vi 29. april 2020 til debat med DN's præsident, Maria Reumert Gjerding. Vi vil også arrangere et besøg i bestyrelsesmedlem Henry Linds have i Saksild, haven er totalt omlagt med henblik på at opnå langt mere biodiversitet. Og apropos biodiversitet, i juni vil der blive afholdt et helt døgn's bioblitz, hvor vi vil finde og bestemme så mange arter som muligt. Vi forventer også at få plads i det klimaudvalg, kommunen har besluttet at nedsætte - og som altid er vi modtagelige for forslag til aktiviteter eller ideer til emner, vi bør se på.

Som det vist fremgår, kan det godt være temmelig krævende at være bestyrelsesmedlem (eller suppleant) i DN-Odder, så jeg vil som formand takke alle for en god og stor indsats i 2019 - tak til Jørgen Pedersen, Joan Rask, Helle Ljungdahl, Anne Lene Birk, Else Jørgensen, Keld Jørgensen, Henry Lind, Kirsten Neister, Aage Juul, Hanne Næsborg Hansen og Jette Vilstrup Tomsen.

Odder november 2019 - Ib Salomon (formand)

Hele bestyrelsen samlet til sommermøde i Saksild